

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. november 2017
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Maria Aviaja Sander
Holm
Sagsnr.: 2017-0030-0473
Dok.: 582209

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 129 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. november 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 129 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvad den svenske ordning angående såkaldt ”bevistalan” i sager om børn under 15 år, der mistænkes for at have begået forbrydelse, nærmere går ud på, og om ordningen efter ministerens mening har fungeret tilfredsstillende?”

Svar:

1. Som oplyst i Justitsministeriets foreløbige besvarelse af 17. november 2017 har Justitsministeriet med bistand fra Udenrigsministeriet anmodet de svenske myndigheder om oplysninger til brug for besvarelsen af spørgsmålet.

Det svenske Justitsministerium har i den forbindelse bl.a. oplyst, at ”bevistalan” er en særlig bevisproces, som kan anvendes i sager, hvor unge under 15 år mistænkes for at have begået meget alvorlige forbrydelser, som manddrab eller forsøg herpå, grove røverier, grove voldtægter eller særdeles grov mishandling. ”Bevistalan” indebærer, at en domstol tager stilling til skyldsspørgsmålet, uden at der fastsættes straf. Eventuelle foranstaltninger over for den unge vil i stedet blive iværksat af de sociale myndigheder.

Det svenske Justitsministerium har endvidere oplyst, at de praktiske erfaringer med ”bevistalan” er begrænsede. De svenske domstole har i perioden 2014-2016 alene taget stilling til skyldsspørgsmålet i medfør af reglerne om ”bevistalan” i to sager. Begge sager vedrørte manddrab, og i begge sager fandt domstolene, at der ikke var ført det tilstrækkelige bevis for, at den unge var skyldig i manddrab.

Det svenske Justitsministerium har peget på en række mulige årsager til, at ”bevistalen” kun sjældent anvendes.

For det første har lovgiver ved indførelse af reglerne om ”bevistalan” forudsat, at bestemmelsen skal anvendes restriktivt og alene ved meget alvorlige forbrydelser, hvor der er en betydelig interesse i at få sagen prøvet.

For det andet kan prøvelse undlades i en række tilfælde. Det gælder f.eks., hvis skyldsspørgsmålet er tilstrækkeligt belyst, hvis der er forløbet lang tid siden forbrydelsen, eller hvis det mistænkte barn er meget ungt.

For det tredje peges der på, at ”bevistalan” ved domstolene alene kan finde sted efter begæring fra de sociale myndigheder eller den unges forældre eller

værge. Anklagemyndigheden kan således ikke på eget initiativ begære ”bevistalan”.

Endelig anføres det, at anklagemyndigheden kun indbringer en sag for domstolene med henblik på stillingtagen til skyldsspørgsmålet i medfør af reglerne om ”bevistalan”, hvis det vurderes, at der kan føres bevis for den unges skyld. Begrænsninger i forhold til hvilke efterforskningsmæssige skridt, der kan foretages i forhold til unge under 15 år, kan gøre det vanskeligt at opnå det fornødne bevisgrundlag.

2. Som det fremgår af oplysningerne fra Det svenske Justitsministerium, anvendes reglerne om ”bevistalan”, hvor domstolene tager stilling til skyldsspørgsmålet i sager vedrørende unge under 15 år, kun i ganske få sager, som vedrører meget alvorlige forbrydelser.

Med udspillet ”Alle handlinger har konsekvenser” ønsker regeringen at sætte tidligere og mere håndfast ind over for unge, inden de havner i den hårde kerne af kriminelle.

Vi foreslår derfor bl.a., at der indføres en ungelavalder på 12 år, og at der oprettes et ungdomskriminalitetsnævn i hver politikreds, der hurtigt og effektivt kan behandle sager vedrørende unge fra 12-17 år, der vurderes at være i fødekæden til den hårde kerne af kriminelle.

Ungdomskriminalitetsnævnet skal ikke have fokus på at fastslå den unges skyld, men skal på baggrund af oplysninger om den unges situation – herunder oplysninger om den kriminalitet, som den unge er mistænkt for at have begået, familieforhold og skolegang – kunne skræddersy et forløb med målrettede og kriminalitetsforebyggende reaktioner til den unge. Behandling af skyldsspørgsmål i disse sager risikerer at fjerne fokus fra det vigtigste, som er at sikre, at den unge ikke ender i en kriminel løbebane.